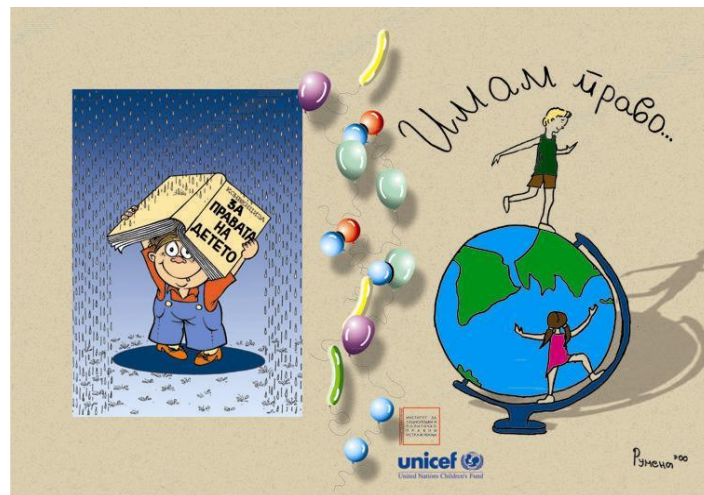

Промоцијата на правата – најголем предизвик за училиштата

Училиште по мерка на детето претставува училиште во кое се живее, работи и сите активности се спроведуваат со имплементација на Конвенцијата за правата на детето. Имплементацијата на Конвенцијата во училиштата значи дека правата на децата се промовираат во училиштето, се почитуваат од страна на возрасните и се практикуваат од децата.

Во рамките на програмата изработена за воведување на материјата за правата на децата во образованието (I-IV одделение), а поддржана од канцеларијата на УНИЦЕФ во Скопје, НВО „Центар за човекови права и разрешување конфликти“ и Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, во 2004 год. изработени се прирачник за наставниците и два комплети материјали (материјали за вежби за наставниците и работни тетратки за учениците), на македонски, албански, турски и српски јазик, и истите се дистрибуирани до сите училишта во Македонија.

Насловна страница на прирачникот за наставници, изготвен во рамките на програмата изработена за воведување на материјата за правата на децата во образованието (I-IV одделение)

Програмата и материјалите се направени на начин што овозможува постепено воведување и на наставниците и на учениците во концептот за правата на децата и поширокиот концепт за правата на човекот. Материјалите наменети за наставниците содржат посебни објаснувања поврзани со значењето на одделни права и методолошки насоки на кој начин материјата најлесно и со најголем можен ефект да биде понудена на децата.

Обуката за правата на децата е интерактивна и комплементарна со различни предмети. Материјалите кои се понудени на наставниците за изведување на програмата, им овозможуваат со леснотија да ја презентираат комплексната материја за правата на децата и во исто време побудуваат голем интерес кај децата кои ја усвојуваат суштината на концептот за човековите права како еден од столбовите на современото демократско општество.

Секој од часовите е детално осмислен и дизајниран (содржински и со сите потребни прирачни материјали) што овозможува лесна примена дури и во ситуациите кога наставниците немаат поминато посебна обука од областа на правата на децата.

„Децата со воодушевување ги прифатија овие часови и со нетрпение ги очекуваа. Секој час носеше ново изненадување за нив и секое свое право го запознаваа преку нивни омилен активности: игра, драматизација, дебата, ликовно изразување и др. Оваа програма им овозможи на децата да ги запознаат своите права, а истовремено да не се чувствуваат како да мора да учат нешто што потоа ќе се проверува. Игрите што беа застапени, работата во групи, слободното изразување на сопственото мислење, создаваа пријатна и опуштена атмосфера. Часовите ги изведував со леснотија, водејќи се по прирачникот и помошните материјали што ги добија сите наставници.“
(Лидија Ангеловска Исајловска, одделенска наставничка во ОУ „Х. Т. Карпош“, Скопје)

Работните листови за наставниците и работната тетратка за децата се флексибилни и применливи во контекстот на различни тематски области.

Децата имаат можност да ја осознаат суштината на концептот за правата и да бидат поттикнати да ги вметнат правата во секојдневното размислување и делување.

„Содржините од програмата се реализираат интерактивно и резултираат со слободно ‚себепрашување и себодговарање‘, со корективни забелешки за постапките и однесувањето.“ (Душанка Панкова, одделенска наставничка во ОУ „Лазо Ангеловски“, Скопје)

Во рамките на програмата се промовира концепт според кој правата на децата стануваат суштински дел од начинот на работа во училиштето и тие се постојано присутни пред очите на децата и наставниците. Едно по едно правата се запознаваат и се истакнуваат на видно место, од кое во секој момент можат да бидат видени и посочени во различни ситуации и во контекстот на различни содржини.

Од реализацијата на часовите во рамките на програмата изработена за воведување на материјата за правата на децата во образованието (I-IV одделение) во ОУ „Х. Т. Карпош“, Скопје и во ОУ „Лазо Ангеловски“, Скопје

Правата се поставуваат во корелација со обврските (како нивен составен дел). Овој пристап овозможува промовирање на обврските и одговорноста низ перспективата на правата како универзални и сеприсутни за секој човек-дете.

„Мислам дека децата на оваа возраст треба да ги запознаат своите права, затоа што истовремено стануваат свесни и за своите обврски. Запознавајќи ги

своите права, децата учат да ги почитуваат и туѓите права.“ (Лидија Ангеловска Исајловска, одделенска наставничка во ОУ „Х. Т. Карпош“, Скопје)

„Во процесот на учење за сопствените права, во почетните одделенија големо внимание им се посветува на оние права кои им се драги и кои им причинуваат задоволство на децата (право на игра, детство, избор, мислење ...), а наученото се става во контекст на одговорност.“ (Душанка Панкова, одделенска наставничка во ОУ „Лазо Ангеловски“, Скопје).